

תורה אור • מגילת אסתר • מאמר 7

ותסף אסתר ותדבר לפני המלך ותפל לפני רגליו...

ואסתר שוב דיברה לפני המלך

מוקדש לכבוד

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

אבי הרבי, רבי לוי יצחק

LikuteiTorah.com

הפרשה החסידית

[/likuteitorah.com/he/torah-ohr/megillas-esther/7](https://likuteitorah.com/he/torah-ohr/megillas-esther/7)

1 ותסף אסתר ותדבר לפני המלך ותפל לפני רגליו ותבך ותתחנן לו להעביר את רעת המן האגגי ואת מחשבתו אשר חשב על היהודים.

”אסתר שוב דיברה לפני המלך, נפלה לרגליו, בכתה והתחננה לפניו להעביר את הרעה שגזר המן האגגי ואת המזימה שטווה נגד היהודים”.

והנה איך שייך לפניו ית' לומר לפני רגליו והלא אין לו דמות הגוף ואינו גוף.

והנה, איך אפשר לומר עליו יתברך ”לפני רגליו”? והרי אין לו דמות גוף, והוא אינו גוף!

אך הענין הוא לבאר מהות התפלה ואיך ביכולת כל אדם להתפלל כי כנ”י [כנסת ישראל] נק’ בשם בחי’ אסתר

אלא הענין הוא לבאר מהי מהותה של התפילה, וכיצד כל אדם יכול להתפלל. שהרי כנסת ישראל נקראת בשם הבחינה של אסתר,

כי יש לה הרבה שמות ונק’ בשם בחינת רחל כשהיא בבחי’ התגלות שיוכלל החיות במקורו כמ”ש כרחל לפני גוזזיה נאלמה וג”כ כצאן טבחה שהיא פושטת צואר לשחיטה ברצון פשוט.

כי יש לה שמות רבים. היא נקראת בשם הבחינה של רחל כשהיא במצב של התגלות — שהחיות תיכלל במקורה, כמו שנאמר: ”כמו רחל לפני גוזזיה היא שותקת”; וכן ”כמו כבשים לטבח”, שכן היא מושיטה את צווארה לשחיטה ברצון פשוט.

2 וכך הוא בכל או”א [אחד ואחד] מישראל שיהא רצונו להיבטל ולהיכלל באורו ית’ למהוי אחד באחד כמ”ש הודו על ארץ ושמים והארץ האירה מכבודו מלא כל הארץ כבודו שהוא בחינת התפשטות

וכך הוא אצל כל אחד ואחת מישראל: רצונו להיות בטל ונכלל באורו יתברך, ”להיות אחד באחד”, כמו שכתוב: ”הודו על ארץ ושמים”, ”והארץ האירה מכבודו”, ”מלא כל הארץ כבודו” — וזו בחינת ההתפשטות והזיו.

וזיו אשר עולם ומלואו בטלים למקורו וכל זמן שהוא בהתגלות ובהתלהבות נק’ בחי’ רחל כצאן טבחה כו’.

והעולם וכל אשר בו בטלים למקורם. וכל עוד הדבר נמצא בהתגלות ובהתלהבות, הוא נקרא בחינת רחל, ”כצאן טבחה” וכו’.

אבל בעת שאין הדבר בהתגלות נקי בחיי אסתר כמ"ש ואנכי הסתר אסתיר פני ביום ההוא ולא כמו שהעולם סוברים שכל מי שאינו בבחי' התגלות אין להם זה הדבר.

אבל כאשר הדבר אינו בהתגלות, הוא נקרא בחינת אסתר, כמו שכתוב: "ואנכי הסתר אסתיר פני ביום ההוא". אין זה כפי שסוברים אנשים, שמי שאינו במצב של התגלות אין בו הדבר הזה.

זה אינו שכל אחד ואחד יש לו. אך הוא בחיי אסתר וצריך לגלותה ממצפונה וממסתרה וההסתר נקי כשושנה בין החוחים

אין הדבר כן, אלא יש זאת לכל אחד ואחת. אלא שזו בחינת אסתר, וצריך לגלותה ממקום מחבואה ומהסתרה. וההסתר נקרא "כשושנה בין החוחים",

דהיינו שהחוחים הם המונעים ומסתירים את השושנה וכל עניני העולם ומעשה עוה"ז הנעשים בכל לב ונפש הם נקראים חוחים ומסתירים בחיי זו מלהתגלות.

כלומר, החוחים הם המעכבים והמסתירים את השושנה. כל עניני העולם ומעשי העולם הזה, הנעשים בכל הלב והנפש, נקראים חוחים, והם מסתירים בחינה זו ומונעים ממנה להתגלות.

ובחינת אסתר הנ"ל היא מסותרת ביום ההוא כמ"ש ואנכי אסתר אסתיר פני ביום ההוא והבן:

ובחינת אסתר הנזכרת לעיל נסתרת "ביום ההוא", כמו שכתוב: "ואנכי אסתר אסתיר פני ביום ההוא". והבן.

3 דהנה יש בחיי נקי ביום ההוא. ויש בחיי נקי ביום הזה ויש בחיי נקי בלילה ההוא.

שהרי יש בחינה הנקראת "ביום ההוא", ויש בחינה הנקראת "ביום הזה", ויש בחינה הנקראת "בלילה ההוא",

ויש בחיי נקי בלילה הזה. דהנה כתיב זה היום עשה ה' נגילה ושמחה בו. וכתוב ויושע ה' ביום ההוא.

ויש בחינה הנקראת "בלילה הזה". שהרי כתוב: "זה היום עשה ה' נגילה ושמחה בו". וכן כתוב: "ויושע ה' ביום ההוא".

4 וכתוב הלילה הזה ליל שמורים. וכתוב בלילה ההוא נדדה שנת המלך. והענין כי בחיי זה הוא לנכח

ונאמר: "הלילה הזה ליל שמורים". ונאמר: "בלילה ההוא נדדה שנת המלך". והענין הוא שבחינת "זה" היא [מה שנמצא] לנגד העיניים,

כמ"ש זה אלי ואנוהו שהוא בחי' התגלות כמשל מלך ב"ו [בשר ודם] אשר כל מדינות מלכותו בטלים אצלו מחמת שעניניהם רואות את המלך. דהיינו שיהיה בבחי' התגלות אלקותו ית' כאלו עיניו רואות אותו כו'.

כמו שנאמר: "זה אלי ואנוהו", שזו בחינת התגלות; בדומה למשל למלך בשר ודם, שכל מדינות מלכותו בטלות לפניו מפני שעניניהם רואות את המלך. כלומר, שתהיה אצלו בחינת התגלות אלקותו ית', כאילו עיניו רואות אותו וכו'.

5 ושיהיה העולם נחשב כאין נגדו ית'. ומה שנתבאר במ"א שהעולם נק' יש מאין הנה דברה תורה כלשון בני"א [בני אדם] שלעינינו הגשמית אינו נראה האין

ושהעולם ייחשב כאין לפניו יתברך. ומה שנתבאר במקום אחר שהעולם נקרא "יש מאין" — התורה דיברה כלשון בני אדם, שכן לעינינו הגשמיות האין אינו נראה,

כמו שאמר רבן יוחנן בן זכאי לתלמידיו יהי רצון שיהא מורא שמים עליכם כמורא בוי"ד [בשר ודם].
כפי שאמר רבן יוחנן בן זכאי לתלמידיו: "יהי רצון שיהא מורא שמים עליכם כמורא בשר ודם".

6 וזהו בחי' זה היום וכו'. אבל בחי' לילה הוא בחי' חשך ואפילה שאינו רואה כלום

וזוהי הבחינה של "זה היום" וכו'. אבל בחינת הלילה היא בחינה של חושך ואפלה, שבהם האדם אינו רואה דבר;

כי אף שיודע אלקותו ית' אך בהסתלקות המוחין ואינו נתפס במוחו הוא ג"כ בחי' לילה.

שכן אף שהוא יודע את אלקותו ית', כאשר המוחין מסתלקים והדבר אינו נתפס במוחו, גם זו בחינת לילה.

אך אף שהוא בבחי' זו יכול לבוא לבחי' זה הלילה שיהיה בבחי' זה דהיינו לנכח. דהנה כתיב מלא כל הארץ כבודו שהוא זיו והתפשטות.

אך אף שהוא נמצא בבחינה זו, הוא יכול להגיע לבחינת "זה הלילה", כך שיהיה בבחינת "זה", כלומר, לנוכח. שהרי כתוב: "מלא כל הארץ כבודו", והכוונה לזיו ולהתפשטות.

7 וכתוב הלא את השמים ואת הארץ אני מלא. ושניהם אמת כי את השמים ואת הארץ הוא מלא

ונאמר: "האם אינני ממלא את השמים ואת הארץ?" ושני הדברים אמת: שהרי הוא ממלא את השמים ואת הארץ;

רק הגוף הוא המסתיר לזה ומכח"כ [ומלא כל הארץ כבודו] הוא בחי' זיוו והתפשטותו ית' להחיות העולמות והוא בחינת תפיסא מושגת להיבטל וליכלל וכולא קמיה כלא חשיב

אלא שהגוף הוא המסתיר זאת. וימלא כל הארץ כבודו" היא בחינת הזיו והתפשטות שלו, יתברך, כדי להחיות את העולמות; והיא בחינה שאפשר להשיגה ולתפוס אותה, כדי להתבטל ולהיכלל בה, וי"הכול נחשב לפניו כלא כלום".

ואף שהוא בבחי' לילה יכול להיות בבחי' זה דהיינו לנכח מחמת גודל האמונה שיאמין באמונה שלימה זכה וטהורה כאילו עיניו רואות ממש.

ואף שהוא בבחינת לילה, הוא יכול להיות בבחינת "זה", כלומר, בבחינת נוכח, מכוח עוצמת האמונה: שיאמין באמונה שלמה, צלולה וטהורה, כאילו עיניו רואות ממש.

אך צריך לזה בחי' חומר ולבנים כמו שהיה בארץ מצרים רד"ו שנה והיתה עבודתם בחומר ובלבנים. כמו כן צריך היום בחומר דא ק"ו [קל וחומר].

אך לשם כך דרושה בחינת "חומר ולבנים", כפי שהיה בארץ מצרים במשך מאתיים ועשר שנים, ועבודתם הייתה "בחומר ובלבנים". כך גם היום דרושים [אלה]: "בחומר" — זהו קל וחומר.

8 ובלבנים דא לבון הלכתא. ובכל עבדה בשדה דא ברייתא. ובאמת כל המקבל עליו עול תורה מעבירין ממנו עול דרך ארץ.

"ובלבנים" — זהו ליבון ההלכה; "ובכל עבודה בשדה" — זו הברייתא. ובאמת, "כל המקבל עליו עול תורה, מעבירין ממנו עול דרך ארץ".

אך כל הפורק כו' נותנין עליו עול ד"א [דרך ארץ]. אך אף שהוא עוסק בד"א [בדרך ארץ] אעפ"כ [אף על פי כן] יכול לבא לבחי' הלילה הזה.

אבל "כל הפורק" וכו', "נותנין עליו עול דרך ארץ". ואף על פי שהוא עוסק בענייני העולם, בכל זאת הוא יכול להגיע לבחינת "הלילה הזה".

9 והענין ששאל הקב"ה מעולמות עליונים מה קול גדיא. והשיבו הם שהוא קול בני ישראל. ואיך שייך לפניו ית' ששאל מהם והלא לפניו נגלה כו'.

והענין הוא שהקדוש ברוך הוא שאל את העולמות העליונים: "מהו קולו של הגדי?" והם השיבו שזהו קולם של בני ישראל. אך איך אפשר לומר עליו יתברך ששאל אותם? הרי הכול גלוי לפניו, וכו'!

אך העניין שכמו הגדי שהוא צועק אחר אמו בלי שום שכל ודעת כך היתה הצעקה באותו העת בלי דעת והתבוננות רק מחמת גודל צרתם צעק לכם אל ה'

אך העניין הוא שכמו שהגדי צועק אחרי אמו בלי שום שכל ודעת, כך גם הייתה הצעקה באותה שעה בלי דעת והתבוננות; אלא שמרוכ גודל המצוקה "לכם צעק אל ה'",

כמ"ש ויצעקו אל ה' בצר להם והשיבו הם שהצעקה הוא בלי דעת והוא למעלה מהדעת כי אינו דומה לצעקת הבהמה שהיא בלי דעת והיא למטה מן הדעת.

כמו שכתוב: "ויצעקו אל ה' בצר להם". והם השיבו שהצעקה היא בלי דעת, והיא למעלה מן הדעת; שהרי אין היא דומה לצעקת הבהמה, שהיא בלי דעת ולמטה מן הדעת.

אך לגבי הקב"ה שהוא למעלה מן הדעת היתה צעקתם בלי דעת כמו צעקת הגדי והבהמה. כמ"ש בהמות הייתי עמך דהיינו כשאני עמך והבן.

אך ביחס לקדוש ברוך הוא, שהוא למעלה מן הדעת, צעקתם הייתה בלי דעת, כמו צעקת הגדי והבהמה; כמו שכתוב: "בהמות הייתי עמך" — כלומר, כשאני עמך. והבן.

10 והנה כאשר צעק לכם אל ה' ויצעקו אל ה' בצר להם ומחמת זה יכול לבא לידי האמונה שהוא בחי' הלילה הזה כצאן טבחה.

קעת, כאשר "לכם זעק אל ה'" ו"הם זעקו אל ה' בצרתם", בעקבות זאת אפשר להגיע לאמונה, שהיא בחינת "הלילה הזה", "כצאן לטבח".

וזה היה הנס בפורים שהוא בחי' בבל כי שם כלל ה' והבן. ויוכל להיות ביום ההוא כמ"ש לא יום ולא לילה ולעת ערב יהי אור והבן:

וזה היה הנס בפורים, שהוא בחינת בבל, "כי שם כלל ה'"; והבן. ויכול להיות "ביום ההוא", ככתוב: "לא יום ולא לילה, ולעת ערב יהיה אור". והבן.

11 והנה בחי' עמלק מלחמה לה' מדור דור. מפני שכל עכו"ם [עובדי כוכבים ומזלות] הם בחי' קליפה ומדות רעות

והנה, בבחינת עמלק נאמר: "ה' נלחם בעמלק מדור דור". שכן כל אומות עובדי עבודה זרה הן בבחינת קליפה ובעלות מדות רעות,

כמ"ש החתי והאמורי והפריזי כו' והם בעצמן בטילין לגבי הקדושה כיתרון האור מפני החשך ונקל לפטור מהם.

כמו שנאמר: "החתי והאמורי והפריזי" וכו'. והן עצמן בטלות לפני הקדושה, "כיתרון האור מן החושך", וקל להיפטר מהן.

אך החוצפה והגסות של כל מדה רעה הוא בחי' עמלק ומלחמה לה' מדור דור כי חוצפה היא מלכותא בלא תגא כי כל המדות שרשם ומקורם מן הגוף הנקי משכא דחויא ויכול להתהוות בכל אחד

אבל החוצפה והגסות של כל מדה רעה הן בבחינת עמלק, שעליו נאמר "ה' נלחם בעמלק מדור דור"; שכן חוצפה היא "מלכותא בלא תגא" — מלכות בלא כתר. כל המדות שורשן ומקורן בגוף, הנקרא "משכא דחויא", עור הנחש, והן יכולות להתהוות אצל כל אדם.

אך החוצפה והגסות מאין הוא בא לכל א' וא' הוא מ"ש מחשבת המן אשר חשב על היהודים דהיינו שיש היכלות הקליפות הנקי בבחי' המן והוא משפיע מחשבות לגסות הרוח וחוצפה.

אבל החוצפה והגסות — מניין הן באות לכל אחד ואחד? זהו שנאמר: "מחשבת המן אשר חשב על היהודים". כלומר, יש היכלות של הקליפות הנקראים בבחינת המן, והוא משפיע מחשבות של גסות הרוח וחוצפה.

12 והעצה לזה ותפול לפני רגליו דהיינו המלאכים הנקראים בשם רגליו כמ"ש שרפים עומדים ממעל קרשים עומדים.

והעצה לכך היא "והיא נפלה לפני רגליו", כלומר, לפני המלאכים, המכונים "רגליו", כפי שנאמר: "שרפים עומדים ממעל" ו"קרשים עומדים".

וזהו ותבך ותתחנן להעביר מחשבות הרעות כו'. וזהו ותלו אותו ואת בניו על העץ גבוה חמשים אמה כמ"ש ה' מלך גאות לבש:

וזהו "ותבך ותתחנן" — כדי להסיר את המחשבות הרעות וכו'. וזהו "ותלו אותו ואת בניו על העץ", "גבוה חמשים אמה", כפי שנאמר: "ה' מלך, גאות לבש".

על המהדורה

המהדורה הזאת כוללת לשון המאמר והתרגום לעברית של ימינו.

The Hebrew text of Torah Ohr: © Kehot Publication Society, via Sefaria, CC BY-NC 4.0; formatting adapted.

התרגום שלנו לעברית של ימינו, מתוך התרגום האנגלי שלנו מלשון הקודש, בלי הערות קה"ת: CC BY 4.0.

המהדורה כולה: CC BY-NC 4.0. מותר להעתיק, להדפיס ולהפיץ בחינם, בציון Kehot Publication Society ו־[likuteitorah.com](https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0); אסור למכור.
/https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0

התרגום לעברית נעשה מהמהדורה האנגלית של [likuteitorah.com](https://www.likuteitorah.com) בעזרת בינה מלאכותית (openai/gpt-6-luna-pro:batch), כשלשון המאמר לצדו לבדיקה. עדיין לא עבר עריכה אנושית. כל דבר חשוב יש לבדוק מול לשון המאמר.

הרבי ביקש ללמוד את מאמרי פרשת השבוע, «הפרשה החסידית», באותו שבוע, מחולקים לשבעת ימיו (Sichah of Shabbos Parshas Vayakhel 5725). למה ללמוד, וברכות הרבי: [/likuteitorah.com/about/the-chassidishe-parsha](https://www.likuteitorah.com/about/the-chassidishe-parsha) (Toras Menachem vol. 42, pp. 306-309).

מיזם חינוכי ולא מסחרי. אין כאן מכירה. אין שיוך לקה"ת, ל־Sefaria או לספריית ליובאוויטש. © [likuteitorah.com](https://www.likuteitorah.com)

מתוך [/likuteitorah.com/he/torah-ohr/megillas-esther/7](https://www.likuteitorah.com/he/torah-ohr/megillas-esther/7)

מוקדש לכבוד

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

אבי הרבי, רבי לוי יצחק